

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Neste Markkinointi Oy

Puhdistettavan alueen sijainti

Pohjantie 1457, 90440 KEMPELE

Kiinteistö: 244-896-4-1

Kiinteistön omistaja

Väylävirasto

Kiinteistön määräalan haltija

BC Real Estates Oy

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta on tullut vireille Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen 26.9.2025. Ilmoitusta on täydennetty 1.10.2025.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

Ilmoituksen liitteenä on esitetty Afry Finland Oy:n laatima pilaantuneisuustutkimus- ja kaivusuunnitelma -raportti: "Neste Kempele Ouluntulli liikenne-(as. nro 457) ja Truck-asema (as.nro 3843), Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuustutkimukset ja kaivusuunnitelma, 101027470-001, 17.2.2025".

ELY-keskuksella on lisäksi ollut käytettävissä pohjaveden kunnostuksen loppuraportti "Pohjaveden kunnostus Neste Ouluntulli (as. nro 457), Pöyry Finland Oy 1.3.2011".

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria, nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kiinteistöllä on harjoitettu polttoaineen jakelua Liikenne- ja Truck- asemilla 1990-luvulta lähtien.

Liikenneasemalla on polttoainejakelun lisäksi autopesula, ravintola ja kauppa. Liikenneaseman mittarikatos sijaitsee huoltamorakennuksen yhteydessä. Polttoainesäiliöt sijaitsevat liikenneaseman pohjoispuolella ja Truck-asema sijaitsee polttoainesäiliöiden pohjoispuolella. Liuotinainesäiliö sijaitsee pesuhallin länsipuolella.

Liikenneaseman ja Truck-aseman maanalaisista 9 polttonestesäiliöstä kaksi on asemien yhteisiä, viisi kuuluu pelkästään liikenneasemalle ja kaksi Truck-asemalle. Asemien liikennöitävät alueet on asfaltoitu ja jakelumittarien alueella on betonikivetys. Säiliöiden täyttöalue on asfaltoitu. Täyttöpaikan ja jakelualueen alla on 1 mm:n paksuinen HDPE-muovikalvo. Säiliö- ja jakelualueen sadevedet johdetaan kallistuksin hiekanerotuskaivoihin ja edelleen pesuhallin länsipuolella sijaitsevaan öljynerotuskaivoon.

Alue on merkitty Kempeleen taajaman osayleiskaavassa (18.6.2019 §194) huoltoasema-alueeksi, kaavamerkintä LH. Kiinteistön kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen ei ole suunnitteilla muutoksia. Liikenne- ja Truck-asemille suunnitellaan perusrakennusta, jossa polttonestesäiliöt uusitaan ja mittarikentillä tehdään perusrakennusta.

Samalle kiinteistölle sijoittuu Ouluntullin kalliomontun uimapaikka.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Liikennöitävät alueet on asfaltoitu ja muut alueet ovat pääosin nurmipintaisia. Asfaltin alapuolella on mursketta 0,4 metrin syvyydelle saakka, nurmikon alla on multakerros. Pintakerrosten alapuolinen maa on pääosin hiekkatäyttöä tai siltistä hiekkamoreenia. Pohjamaana alueella on silttinen hiekkamoreeni, jota todettiin syvimmillään 5,5 metrissä, minne kairaukset enimmillään ulottuivat. Alueella on louhittu kalliota rakentamisen vuoksi. Truck-katoksen alueella kallionpinta on todettu 1,8-2,2 m syvyydellä.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimpään vedenhankintaa varten tärkeään 1 lk pohjavesialueeseen on matkaa

noin 2,3 kilometriä (Kempeleenharju 1 11244001). Pohjaveden virtaussuunta on huoltoaseman alueella sijainnista riippuen lounaaseen/länteen. Huoltoasemarakennus ja jakelurakenteet sijaitsevat kallioon louhitun mäen päällä. Pohjavesipinta oli mittausajankohtana (7.11.2024) noin 2,4 metrin syvyydellä maanpinnasta putkessa AFPVP105.

Lähin vesistö, Ouluntullin kalliomonttu, sijaitsee noin 25 metriä tutkimuskohteesta etelään.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä- sekä pohja- ja pintavesitutkimukset

Aiemmat tutkimukset ja puhdistamistoimet

Alueella on tehty maaperätutkimuksia ja kunnostuksia useissa vaiheissa vuosina 2004–2022. Vuosina 2004–2006 tehdyissä Neste Ouluntullin alueen maaperä- ja pohjavesitutkimuksissa on havaittu pilaantuneisuutta sekä maaperässä että pohjavedessä. Pohjois-Pohjanmaan Ympäristökeskus on antanut päätöksen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta 5.12.2006 (PPO-2006-Y-392). Tuolloin maaperän puhdistuksen tavoitetasoina olivat SAMASE-raja-arvot. pohjaveden kunnostuksen tavoitetaso öljyhiilivedyille (C₁₀-C₃₆) oli 3mg/l ja haihtuville hiilivedyille 2 mg/l.

Vuonna 2005 säiliöalueen maaperässä havaittiin 4 m syvyydellä maanpinnasta haihtuvia öljyhiilivetyjä (C₄-C₁₀) enimmillään 300 mg/kg (S7) ja keskitisleitä (C₁₀-C₂₁) havaittiin 2200–18000 mg/kg (S7 ja S8). Muissa tutkituissa maanäytteissä ei havaittu kohonneista pitoisuuksia. Pohjavesinäytteissä havaittu öljyhiilivetyypitoisuuden kokonaispitoisuus vaihteli välillä 0,2–14 100 mg/l. Suurimmat pitoisuudet havaittiin säiliöalueen länsipuolella (pisteet Pvp4 ja S7). Havaitut pitoisuudet muodostuivat pääosin keskitisleistä, mutta pohjavedessä havaittiin myös haihtuvia öljyhiilivetyjä sekä raskaita jakeita.

Liikenneaseman jakelumittarit, kaivot, betonilaatta ja maanalaisille säiliöille menevät imuputket on uusittu kesällä 2009, jolloin jakelualueelta poistettiin ja toimitettiin maankaatopaikalle 58,26 t maa-aineksia. Poistetut maa-ainekset olivat syvyydeltä 0-1 m, säiliöiden yläpuolelta ja imuputkikaivannossa maaperässä todetut pitoisuudet olivat PetroFlag-pikatestitulosten perusteella pieniä. Jäännöspitoisuudet olivat laboratorioanalyysien mukaan analyysitarkkuusrajat alittavia.

Pohjavedessä havaittiin huomattavan korkeita öljyhiilivetyjen pitoisuuksia, jonka vuoksi pahiten pilaantuneelle alueelle asennettiin

siiviläputkikaivo helmikuussa 2007. Kunnostusalueen pohjaveden öljyhiilivetyjen pitoisuudet laskivat pohjaveden kunnostuksen kuluessa. Pumppauskaivosta pumpattu vesimäärä oli kuitenkin hyvin pieni (n. 1 m³/vuosi), koska kohteen maaperä ja kallion pintakerros ovat erittäin tiiviitä. Pumppauksella ei katsottu saavan poistettua merkittävässä määrin öljyhiilivetyjä, joten pumppaus lopetettiin vuonna 2011. Pohjaveden kunnostuksesta on laadittu loppuraportti: "Pohjaveden kunnostus Neste Ouluntulli (as. nro 457), Pöyry Finland Oy 1.3.2011". Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut loppuraportista lausunnon 13.4.2011 (POPELY/159/07.00/2011). ELY-Keskus totesi lausunnossaan, että pohjaveden pumppaus voitiin lopettaa toistaiseksi, mutta edellytti, että pohjaveden laatua seurataan ja kunnostustarve arvioidaan uudelleen tulevan maaperän kunnostuksen yhteydessä.

Vuonna 2012 joulukuussa pumppukaivon vedessä havaittiin haihtuvia hiilivetyjä yhteensä 0,45 mg/l, keskitisleitä 5,8 mg/l ja raskaita jakeita 0,24 mg/l. Haihtuvat hiilivedyt muodostuivat oksygenaateista. Pitoisuudet olivat selvästi pienemmät kuin veden pumppauksen aikana.

Vesi johdetaan pumppukaivolta öljynerottimeen ja sen jälkeisestä näytteenottokaivosta (NOK) otetaan vuosittain vesinäyte. Vuonna 2024 öljynerottimelta poistuvan veden hiilivetypitoisuus 0,14 mg/l ei ylittänyt I-luokan erottimen erotustehovaatimusta 5 mg/l. Pitoisuus myös alitti selkeästi Oulun Veden viemäriin johdettavien vesien raja-arvon 50 mg/l.

Nesteen liikenneasemalle lisättiin vuonna 2022 AdBlue-säiliö, minkä yhteydessä kaivualueilta poistettiin lievästi pilaantunutta maata noin 3 m³, mikä toimitettiin Kiertokaari Oy:lle Oulun Ruskoon sekä noin 10 m³ puhdasta ylijäämämaata linatin maankaatopaikalle linattiin Ouluun.

Vuoden 2024 ja 2025 tutkimukset

Liikenneaseman alueella tehtiin kairatutkimukset marraskuussa 2024 ja truck-aseman alueella tammikuussa 2025. Truck-katoksen länsilaidan pistettä AF106 kairattaessa kaira osui aseman Adblue-putkeen, joka sijoittui sähkökaapelin ja dieselputken väliin. Putkirikko korjattiin 5.2.2025 Nesteen toimesta ja AFRY Finland toimi kohteessa ympäristöteknisenä valvojana. Maaperässä ei todettu öljyä eikä merkittävää Adblue-vuotoa.

Marras- ja tammikuun maaperänäytteenotot toteutettiin monitoimikairalla augerkairauksena jatkuvana näytesarjana. Tutkimuspisteistä kolme sijoittui liikenneaseman alueelle, yksi liikenneaseman jakelurakenteiden läheisyyteen ja kolme Truck-katoksen länsi- ja pohjoislaidalle. Liikenneaseman itäpuolelle suunnitellussa tutkimuspisteessä AF103 kairauksia ei voitu toteuttaa

maaperän kivisyyden vuoksi. Truck-katoksen alueella kairatutkimukset ulottuivat kallion pintaan, 1,8-2,2 m syvyyteen. Truck-katoksen alueelle ei näin ollen voitu asentaa pohjavesiputkea.

Mittarikatoksen länsipuolelle, pohjaveden virtaussuunnassa liikenneaseman alapuolelle, asennettiin pohjavesiputki AFPVP105. varten. Lisäksi pohjavesinäyte otettiin säiliöalueen viereisestä vanhasta pohjavesiputkesta PVP102.

Kaikista laboratorioon lähetetyistä maaperänäytteistä määritettiin kaasukromatografisesti raskaiden öljyhiilivetyjen (C_{22} - C_{40}) ja keskitisleiden (C_{10} - C_{22}) pitoisuus sekä bentseeni, tolueeni, etyylibentseeni, ksyleeni sekä muut hiilivedyt ja niiden summana haihtuvien hiilivetyjen kokonaismäärä (TVOC, C_5 - C_{10}). Pitoisuudet määritettiin kuiva-ainetta kohti. Lisäksi näytteistä määritettiin bensiinin lisäaineiden MTBE:n, TAME:n, TAEE:n ja ETBE:n pitoisuudet.

Maaperänäytteissä ei todettu analyysin määritysrajan ylittäviä pitoisuuksia haihtuvia hiilivetyjä (TVOC, C_5 - C_{10}). Raskaita öljyhiilivetyjä (C_{22} - C_{40}) ei myöskään havaittu. Keskitisleitä (C_{11} - C_{21}) havaittiin näytteessä Truck-alueen tutkimuspisteessä AF106 pieni pitoisuus 29 mg/kg, öljyjakeiden summapitoisuus (C_{10} - C_{40}) oli näytteessä 34 mg/kg, mikä alittaa selkeästi Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen kynnysarvotason (C_{10} - C_{40} =300 mg/kg).

Pohjavesinäytteissä haihtuvien hiilivetyjen kokonaispitoisuudet (TVOC, C_5 - C_{10}) olivat analyysin määritysrajat alittavia. Yksittäisistä jakeista säiliöalueen koillispuolella putkessa AFPVP102 esiintyi pieniä pitoisuuksia tolueenia ja etyylibentseeniä. Mittarikentän länsipäädyssä sijaitsevassa putkessa AFPVP105 esiintyi pieniä pitoisuuksia bentseeniä ja TEX-yhdisteitä. Putkessa AFPVP105 oli myös koholla olevia pitoisuuksia MTBE:tä, TAME:a, ETBE:a, TAEE:a ja TBA:ta. Säiliöalueen viereisestä pumppukaivosta otetussa vesinäytteessä todettiin keskitisleitä (C_{11} - C_{21}) 490 µg/l sekä pieni etyylibentseenipitoisuus. Muissa pohjavesinäytteissä ei havaittu keskitisleitä ja raskaita öljyhiilivetyjä (C_{22} - C_{40}) ei havaittu lainkaan.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Tutkitulla jakeluaseman alueella tutkimuksissa havaituista haitta-ainepitoisuuksista ei nykytilanteessa arvioida aiheutuvan vaikutuksia ihmisen terveydelle tai ympäristölle. Haitallisten ympäristö- tai terveysvaikutusten mahdollisuus kasvaa, mikäli alueella tehdään kaivutöitä eikä työturvallisuudesta huolehdita.

Haitta-aineet ovat kulkeutuneet pohjaveteen, mutta koska pohjavettä ei hyödynnetä kohteessa, ei kulkeutumisesta katsota aiheutuvan vaikutuksia ihmisten terveydelle. Kohteessa ei ole erityistä ekologista suojeluarvoa, eikä havaittujen pitoisuuksien arvioida aiheuttavan kohonnutta ekologista riskiä.

Tehtyjen selvityksen perusteella säiliöalueen päädyssä pohjavedessä, pumppukaivossa, havaittiin pieniä haitta-aineiden pitoisuuksia, joten on oletettavaa, että säiliöiden alapuolella on pilaantuneempaa maa-ainesta kuin mitä tutkimuksissa havaittiin. Kairapisteitä ei ollut mahdollista sijoittaa jakelurakenteiden välittömään läheisyyteen.

Pohjavesiputkessa PVP105 havaittujen yksittäisten jakeiden pitoisuudet voivat olla kulkeutuneet putken alueelle jo ennen vuoden 2009 kunnostamista mittarikentän tai imuputkien alueelta. On myös mahdollista, että kulkeutumista on tapahtunut myöhemmin jakelurakenteiden alueelta.

Tutkimusten perusteella osa haitta-aineista on poistettu maaperästä mittarikentän ja imuputkien alueella tehtyjen kaivutöiden yhteydessä. Haitta-ainepitoista maa-ainesta on säiliö- ja jakelualueella arviolta 815 m²:n alueella noin 320 m³ktr (640 t). Kaivumassojen kokonaismääräksi on arvioitu 1500 m³ktr.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Maaperän puhdistuksen tavoitetasoksi esitetään valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia ylempiä ohjearvotasoja toimenpidealueelle.

Pohjavedessä todettujen haitta-aineiden pitoisuudet tulevat pienenemään maaperän kunnostuksen yhteydessä. Pohjavedelle ei ole esitetty erillisiä puhdistuksen tavoitetasoja.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Liikenne- ja Truck-asemille suunnitellaan perusparannusta, jossa polttonestesäiliöt uusitaan, ja mittarikentillä tehdään perusparannus.

Mikäli alueella todetaan puhdistuksen tavoitetasot ylittäviä maa-aineksia, ne poistetaan ja korvataan pilaantumattomilla maa-aineksilla (massanvaihto). Puhdistuksen tavoitetasoksi esitetyt ylemmän ohjearvotason ylittävät pilaantuneet maa-ainekset poistetaan ja hyötykäyttöön kelpaamattomat kynnysarvotason ylittävät maa-ainekset toimitetaan paikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseisiä maa-aineksia.

Mikäli perustelluista syistä on tarvetta käyttää massanvaihdon sijaan tai lisäksi muita kunnostusmenetelmiä, tehdään niiden käytöstä erillinen suunnitelma, joka hyväksytetään ympäristöviranomaisilla.

Työn toteuttaminen

Maaperän pilaantuneisuus kunnostetaan massanvaih dolla (pilaantuneen maan poisto ja korvaaminen pilaantumattomilla maa-aineksilla) säiliöiden poiston ja imuputkien uusimisen sekä mittarikentän perusparannuksen yhteydessä rakentamisen vaatimassa laajuudessa.

Säiliöt ja imuputkistot tyhjennetään ja kaasuvapautetaan ennen poistamista. Mittarikentän perusparannuksen yhteydessä mittarijalustojen betonikorokkeet puretaan. Ennen purkua jalustoista otetaan betoninäytteet laboratoriossa määritettäväksi.

Matalat kaivannot luiskataan 2:1–4:1 ja syvät kaivannot työturvallisuus huomioiden kaltevuuteen 1:1–1:2, ellei työn aikana todeta, että luiskausta voidaan jyrkentää. Suunnitelmasta poikkeamiset perusteluineen merkitään työmaapäiväkirjaan.

Kaivannot täytetään pilaantumattomilla ja routimattomilla maa-aineksilla ja kunnostustavoitteen alittavilla tiivistämiskelpoisilla kaivumailla. Tiivistäminen tehdään vähintään kaivu aluetta ympäröivän alueen tiiveystasoon tai jakeluaseman saneeraussuunnitelman mukaisesti.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Pilaantuneiksi todetut massanvaih dolla poistettavat maa-ainekset toimitetaan suoraan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopisteeseen. Massojen vastaanottaja vastaa massojen loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti.

Kunnostuskohteessa ei massoja varastoida lukuun ottamatta lyhytaikaista kasalle laittoa massojen lajittelemiseksi. Muut työmaalla syntyvät purkujätteet kerätään, lajitellaan ja toimitetaan luvanvaraisiin jätteen vastaanotto- tai kierrätyspisteisiin.

Pitoisuustasoltaan puhdistuksen tavoitetasot alittavia maamassoja käytetään ensisijaisesti kaivannon alustäytöissä, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia. Pintamaahan (0–0,5 m:n syvyydelle) ei sijoiteta kynnysarvopitoisuudet ylittäviä maa-aineksia.

Aseman alueella ei ole havaittu merkkejä sulfidipitoisista maa-aineksista, mutta sen lähistöllä on muiden maaperätutkimusten yhteydessä havaittu sulfidisilttejä. Mahdolliseen sulfidipitoisten maa-ainesten esiintymiseen varaudutaan erityisesti pohjaveden

pumppaukseen ja massanvaihtoon liittyen. Sulfidimaat toimitetaan tarvittaessa luvanvaraiseen vastaanottoaikaan, jonne ilmoitetaan etukäteen kyseisen maa-erän toimittamisesta.

Vesien käsittely

Kaivantoihin kertyvä vesi poistetaan ensisijaisesti pumppaamalla se kiinteistön öljynerottimen kautta tai imuautolla. Mikäli kaivantoon kertyy vettä, siitä otetaan aseman purkutöiden aikana näyte, jonka perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä pohjaveden osalta.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Alueelta poistettavat öljyhiilivetyjen pilaamat maat kuljetetaan pois tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla. Maa-ainekuormat peitetään tarvittaessa maa-aineksen pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Pilaantuneen maan kulkeutuminen auton- ja työkoneiden renkaiden mukana estetään. Työmaaliikenne järjestetään siten, että toiminnasta on mahdollisimman vähän häiriötä naapurikiinteistöjen käytölle ja muulle liikenteelle.

Puhdistamalla jakelualue muutostöiden yhteydessä maaperä saadaan sellaiseen tilaan, etteivät polttoaineenjakeletoiminnasta mahdollisesti aiheutuneet päästöt rajoita kiinteistön kaavan mukaista käyttöä.

Maaperän kunnostustoimenpiteiden katsotaan olevan riittäviä, kun kaivannosta otettujen kenttätestien ja laboratoriossa analysoidun kontrollinäytteiden öljyhiilivetypitoisuudet alittavat kunnostuksen tavoitepitoisuudet. Mikäli puhdistustavoitteita ei jostain syystä saavuteta tai haitta-aineita todetaan kaivualueella laajemmalla alueella, laaditaan tilanteesta riskinarvio, minkä perusteella arvioidaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. ELY-keskukselta haetaan hyväksyntä toteutetuille kaivutöille ja mahdollisesti toteutetuille kunnostuksille.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kunnostustöitä ohjaamaan nimetään ympäristötekkinen valvoja, joka hyödyntää kaivutyön aikana pilaantuneen alueen rajaamiseksi pikatestilaitteita, esim. PetroFlag sekä laboratoriomäärityksiä. Kaivannosta otettavia näytteistä lähetetään laboratorioon analysoitavaksi siten, että kenttätestien lukemien pitoisuustaso voidaan varmistaa ja sitä kautta osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuiksi.

Kohteen maaperän jäännöspitoisuudet ja pohjavedessä esiintyvät pitoisuudet varmennetaan laboratorioanalyyysien avulla. Mikäli tarvittava maaperän puhdistus toteutetaan suunnitellusti ja pilaantuma saadaan

rajattua hyvin, ei jälkiseurantaa pohjaveden osalta välttämättä tarvita. Jälkiseurannan tarve pohjaveden osalta arvioidaan kunnostuksen päätyttyä.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Pilaantuneisuuden laajuus on arvio, joka tarkentuu massanvaihtotöiden aikana, joten massamäärät voivat poiketa arvioidusta.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Maaperän kunnostustyöt on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2026/-2027. Työmaalle nimetty valvoja tiedottaa asianosaisille aloituskokouksen ajankohdan. Valvoja tiedottaa kunnostustyöstä tarvittavassa määrin naapurustolle sekä ilmoittaa valvovalle viranomaiselle poistettavien maa-ainesten vastaanottopaikat ennen niiden kuljettamista työmaalta.

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa suoritettut toimenpiteet ja tapahtumat työmaapäiväkirjaan. Mikäli alueelta poistetaan pilaantuneita maa-aineksia, varustetaan kuormat sähköisillä pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Siirtoasiakirjoja säilytetään vähintään kolme vuotta kunnostuksen hyväksymisestä valvojan arkistossa. Suunnitelluista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa, ja ne raportoidaan.

Valvoja laatii loppuraportin, jossa esitellään alueella tehdyt toimenpiteet saavutettuine tuloksineen. Raporttiin liitetään kunnostukseen liittyvät kokousmuistiot, työmaapäiväkirja, poistetut jätteet jätekoodeineen, pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjat ja muut vastaavat työn suoritusta kuvaavat asiakirjat. Mikäli pilaantuneita maita vastoin ennako-oletusta ei havaita, laatii valvoja toimenpideraportin, jossa kuvailee tekemänsä tarkistukset ja näytteenotot loppulausuntoineen.

Kunnan viranomaisten kuuleminen

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on toimitettu tiedoksi Kempeleen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Oulun seudun ympäristötoimelle, jolle on annettu mahdollisuus kommentoida asiaa. Oulun seudun ympäristötoimen 6.10.2025 sähköpostitse toimitetuissa kommentteissa on todettu, että ilmoituksen liitteenä olevissa asiakirjoissa on kirjattu jakeluaseman tulevissa muutostöissä huomioitavat seikat riittävässä laajuudessa. Lisäksi on tuotu esille, että Kempeleen Vesihuolto Oy on edellyttänyt jakelutoiminnan öljynerotinjärjestelmästä jätevesiviemäriin johdettavan veden laadun tarkkailua. Liitteenä on toimitettu vuoden 2024 tarkkailuraportti sekä

ympäristötoimen rakennusvalvonnalle antama lausunto jakeluaseman muutostöistä.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Neste Markkinointi Oy:n tekemän pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen, joka koskee Kempeleen kunnassa sijaitsevaa kiinteistöä 244-896-4-1, ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Kohteen maaperä tulee puhdistaa jakeluaseman muutostöiden vaatimalta laajuudelta siten, että haitallisten aineiden osalta saavutetaan seuraavat (taulukko 1) valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaiset ylemmät ohjearvotasot. Haihtuvia yhdisteitä sisältävät maa-ainekset tulee poistaa sellaisilta alueilta, joilta hajua saattaisi kulkeutua rakenteisiin tai rakennuksiin. Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

Taulukko 1. Valtioneuvoston asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaiset ylemmät ohjearvotasot haitta-aineille

Haitta-aine	Kunnostuksen tavoitetaso (mg/kg), ylemmät ohjearvot
Bentseeni	1
Tolueeni	25
Etyylibentseeni	50
Ksyleenit	50
MTBE, TAME	50
Haihtuvat hiilivedyt C ₅ -C ₁₀	500
Keskitisleet C ₁₀ -C ₂₁	1000
Raskaat öljyhiilivedyt C ₂₂ -C ₄₀	2000

Mikäli maaperässä todetaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot tai alueen taustapitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina muita kuin edellä esitettyjä haitta-aineita, on maaperän

pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Mikäli kyseiset maa-ainekset kuitenkin poistetaan alueelta jo määräyksen mukaisten kunnostustavoitteiden saavuttamiseksi, ei arviointia tarvitse tehdä.

Puhdistustyön yhteydessä tulee varmistaa, ettei alueelle sijoittuvien tai sinne rakennettavien talousvesijohtolinjojen välittömässä läheisyydessä ole haitta-ainepitoista maa-ainesta, josta voisi aiheutua riskiä vesijohtovedelle, tai tarvittaessa vesijohto tulee vaihtaa diffuusiosuojattuun vesijohtolinjaan.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

2. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.
3. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä puhdistettavalla alueella määräyksen 7 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia. Kohteesta kaivettavat mahdolliset potentiaaliset – ja happamat sulfaattimaat tulee toimittaa asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan. Kaivantojen täytöt tulee tehdä mahdollisimman nopeasti mahdollisten sulfidimaiden hapettumisen ehkäisemiseksi.
4. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset pidetään erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
5. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa välivarastoida lyhytaikaisesti alueella, jonka puhdistamisesta ilmoitus on tehty. Välivarastointi on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu haitta-aineiden kulkeutumista eikä muutakaan ympäristön pilaantumista. Voimakkaasti haitta-aineilta haisevien maa-ainesten välivarastointia alueella on vältettävä. Mahdollisten happamien sulfaattimaiden välivarastoinnin tulee olla mahdollisimman lyhytaikaista.

6. Mikäli välivarastointi toteutetaan päälystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

7. Puhdistettavalta alueelta kaivettuja maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustasoja, voidaan hyödyntää ilmoituksessa esitetyn hyötykäyttösuunnitelman mukaisesti. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa päälystämättömään pintamaahan (0-0,5 m) eikä mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.
8. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava.

Maa-ainesten kuljettaminen

9. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan siirtoasiakirjat. Siirtoasiakirjat on laadittava ensisijaisesti sähköisinä ja siirrettävä SIIRTO-rekisteriin viipymättä.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen ja riskinarviointi

10. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa edustavat jäännöspitoisuusnäytteet määräyksen 1 mukaisten puhdistuksen tavoitetasojen saavuttamisen varmistamiseksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään alueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Säiliöiden poiston yhteydessä tulee tarkistaa maaperän pilaantuneisuus.
11. Mikäli kaivutyön kuluessa tehtävät havainnot maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuudesta tai riskeistä poikkeavat olennaisesti kohteen ilmoituksen ja pilaantuneisuustutkimuksen lähtötiedoista, maaperän puhdistustavoitteita ei saavuteta, tai pilaantuneisuus jatkuu kaivualuetta laajemmalle, on ilmoituksen tekijän/puhdistuksesta vastaavan tahon toimitettava valvovalle viranomaiselle riskinarviointi puhdistustavoitteet ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle.

ja terveydelle. Lisäksi tulee esittää mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Riskinarvioinnin perusteella valvova viranomainen voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä. Riskinarvioinnin tulee olla PIMA-asetuksen sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi. Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava tiedoksi Kempeleen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kaivantovesien käsittely ja pohjaveden tarkkailu

12. Pilaantuneella alueella sijaitseviin kaivantoihin kertyvän veden haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää ennen sen johtamista maastoon tai viemäriin. Vedestä on analysoitava vähintään maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet. Tarvittaessa vesi on poistettava ja kuljetettava luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan tai vesi on puhdistettava paikan päällä 1-luokan öljynerottimen kautta tai muulla tarkoitukseen soveltuvalla menetelmällä. Tarvittaessa kaivantoon kertyvän veden happamuutta on myös seurattava ja happamat vedet on neutraloitava. Vesien käsittelyyn ja johtamiseen liittyvä suunnitelma on esitettävä valvovalle viranomaiselle tarkastettavaksi. Kaivantoihin kertyvän veden viemärointiin on pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta.
13. Pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää puhdistustyön päättymisen jälkeen vähintään kertaalleen alueelle asennetuista pohjavesiputkista sekä näytteenottoaivosta. Vesinäytteistä on analysoitava vähintään alueella aiemmin tehdyissä maaperä- ja pohjavesitutkimuksissa todetut haitta-aineet. Pohjavesinäytteiden tulokset on esitettävä loppuraportissa.
14. Vesinäytteenoton tulosten sekä puhdistuksen aikaisten maaperän tutkimustulosten ja muiden havaintojen perusteella on tehtävä arvio pohjaveden jatkotarkkailutarpeesta sekä tarvittaessa suunnitelma pohjavesitarkkailun toteuttamisesta. Mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve tulee esittää valvovalle viranomaiselle. Arvio tarkkailun jatkotarpeesta sekä tarvittaessa tarkkailusuunnitelma on liitettävä lupamääräyksessä 18 edellytettyyn loppuraporttiin.

Valvonta, tiedottaminen ja raportointi

15. Pilaantuneen maa-aineksen poistamisen aikana on otettava maaperänäytteitä pilaantuneiden alueiden laajuuden, kaivusvyöyksien ja kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien tarkastamiseksi. Näytteet on otettava siten, että maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ovat edustavasti selvitetty.

Mikäli näytteiden tutkimisessa käytetään kenttämittauslaitetta, on kenttämittaustuloksista vähintään joka kymmenennen näytteen, kuitenkin vähintään kahden näytteen, tulos jokaiselta kaivualueelta tarkastettava laboratoriomittauksilla. Laboratorionäytteistä on analysoitava vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

- 16.** Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa puhdistustyön valvonnasta ja jolla on tarvittava asiantuntemus ja kokemus pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan.

Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti valvovalle viranomaiselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) ja Kempeleen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ja haltijalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Ennen töiden aloittamista tulee toimittaa myös kiinteistön haltijan suostumus. Aloituseroituksen yhteydessä tulee myös ilmoittaa haitta-ainepitoisten maa-ainesten vastaanottopaikat. Mikäli puhdistus tehdään useassa osassa, jokaisesta puhdistusvaiheesta tulee tehdä aloituseroitus. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta. Puhdistuksesta pidettävän kirjanpidon on oltava ajan tasalla ja valvojan viranomaisen saatavilla työn aikana.

- 17.** Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita tai tilanteita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä valvovalle viranomaiselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto), Kempeleen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ja haltijalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.

- 18.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä

- puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
- kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta,
- kirjanpitotiedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista,
- haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella,

- analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto) sekä
- yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä.

Raporttiin on liitettävä yhteenveto maa-ainesten toimittamisesta eri käsittelypaikoille. Loppuraportti on toimitettava valvovalle viranomaiselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) ja Kempeleen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ja haltijalle kolmen kuukauden kuluessa alueen puhdistustöiden loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen puhdistettavalla alueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei ympäristönsuojelulain luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetyn maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää nämä PIMA-asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esimerkiksi maaperässä tai pohjavedessä todetaan uusia haitta-aineita taikka todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea suunnitelmassa esitettyä maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräykset 11. ja 17.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaa tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. Maaperässä on havaittu vuoden 2005 tutkimuksissa korkeita pitoisuuksia (tutkimuspiste S7 ja S8). Säiliöiden poiston yhteydessä maaperän pilaantuneisuus on tarpeen tutkia säiliöiden alapuolisilta osin sekä alueilta, jossa on aiemmin todettu haitta-ainepitoisuuksia. (Määräykset 1., 10. ja 15.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteet*). (Määräykset 2., 5., 6. ja 9.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 2.–9.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista

uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsittellään. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsitteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 4.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjeavot maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä pohjaveden laadulle. Haitta-ainepitoisia maa-aineksia ei saa myöskään sijoittaa pintamaakerrokseen (0-0,5 m), mikäli kyseessä ei ole esim. asfaltoitava alue. Ilmoituksessa on esitetty puhdistuksen tavoitetasot alittavien massojen hyödyntämistä lähinnä kaivantojen pohjalle, joten hyödyntäminen on hyväksytty ilmoituksen mukaisesti. Päätöksessä on edellytetty täydoissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 7. ja 9.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 9.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on vaadittu pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 9.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen

vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 40 §:ssä. (Määräys 9.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 8., 10.-13.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvillä olovelvollisuus*). Alueella on aiemmin todettu haitta-aineita myös pohjavedessä, joten on tarpeen varmistaa pohjaveden tilanne puhdistustyön jälkeen ja mahdollinen toimenpidetarve. (Määräykset 13. ja 14.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavalta alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle, ottaen erityisesti huomioon viereisen Kalliomontun uimarannan, eivätkä ne aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet. (Määräykset 11, 15-18.)

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 1120 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2025) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 14 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 794/2024 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 31.12.2030 saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Neste Markkinointi Oy (sähköisesti)

Tiedoksi

Väylävirasto (sähköisesti)

BC Real Estate Oy c/o Saxum Nobilis (sähköisesti)

Afry Finland Oy (sähköisesti)

Kempeleen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, Oulun seudun ympäristötoimi (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla 31.12.2025 saakka: www.ely-keskus.fi > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset ja **1.1.-26.1.2026 Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa www.lv.v.fi > Ajankohtaista. www.lv.v.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot**

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kuntien verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI-tietojärjestelmä).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikössä. Tarvittaessa lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Elina Nuortimo (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, 1.1.2026

lähtien etunimi.sukunimi@lvv.fi, puh. 050 306 9823), 2.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontaviraston vaihde, puh. 0295 254 000.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Elina Nuortimo ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Maria Säkkinen.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

Tämä asiakirja POPELY/2817/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/2817/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Säkkinen Maria 18.12.2025 14:31

Esittelijä Nuortimo Elina 18.12.2025 14:00

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 26.1.2026.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen valitusajan päättymistä klo 16.15. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen valitusajan päättymistä klo 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 310 euron oikeudenkäyntimaksu.

Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

LIITE 2. Sijaintikartta

